СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 297. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 21. грудня, 1928.

VOL. XXXVI. No. 297. Jersey City, N. J., Friday, December 21, 1928. THREE CENTS.

ПОНАД СІМСОТ ТИСЯЧ ОСІБ ХОРУЄ НА ІНФЛЮЕНЦУ

ЕПІДЕМІЯ ПОСУВАЄТЬСЯ ІЗ ЗАХОДУ НА СХІД. У СИРАКЮЗ ЗАХОРУВАЛО 500 ОСІБ. ОСТОРОЖНО З ТАКОЮ НЕБЕЗПЕЧНОЮ ХОРОБОЮ.

ВАШИНГТОН, 19. грудня. — Департамент Публичного Здоровля подає, що інфлюенца поширюється, бо захорувало на неї 700,000 нових осіб. Департамент остерігає горожан перед небезпекою і радить кождому стерегтися та заховувати ті приписи, які можуть відвернути хоробу. Епідемія посувається з великою скорістю із заходу на схід. У Сиракюз, в стейті Ню Йорку, захорувало на інфлюенцу в послідних днях 500 осіб.

З КЕЛОҐОВИМ ДОГОВОРОМ НЕ ВЕДЕТЬСЯ.

А З НОВИМИ КРУЖЛЯКАМИ ТАКОЖ.

ВАШИНГТОН, 19. грудня. — Нема надії, щоби договір Келоґа в справі поставлення війни поза законом перейшов перед святами. Сенатори не хочуть його лучити разом з розбудовою нових кружляків. Зростає опозиція як проти одного так і другого.

ФАЛШИВА НАДВИШКА.

БО ВИХОДИТЬ, ЩО Є ДИФІЦИТ, А НЕ НАДВИШКА. ПОСОЛ ДЖАН ҐАРНЕР ОБВИНУВАЧУЄ МЕЛЛОНА О ФАЛШИВИЙ СТЕЙТМЕНТ. КАЖЕ, ЩО МЕЛЛОН ДАЄ МІЛЙОНОВІ ДАРУНКИ СТАЛЕВИМ КОРПОРАЦІЯМ.

ВАШИНГТОН, 19. грудня. — Посол Джан Н. Ґарнер, демократ з Тексас, підніс, що секретар скарбу Меллон предложив през. Кулиджови фалшивий стейтмент і тому президент говорив про надвишку в сумі $37,000,000. За кілька днів показалося, що буде дефіцит. Меллон предложив фалшиві дати нарочно на це, щоби конґрес згодився на позичку для грецької републики в сумі $12,000,000. До того Меллон тепер натискає цілою силою, щоб уряд звернув сталевим корпораціям податкові надвишки, побрані за послідних 11 літ. Та сума буде виносити около 75,000,000. Посол Ґарнер твердить, що він не знає, яка це причина, що Меллонови так тепер спішно, щоби ще за нього була звернена сталевим маґнатам така велика сума, коли з нею можна пождати, якщо вона взагалі їм належиться, бо й це ще велике питання.

ҐУВЕР ПОВЕРНЕ В СІЧНІ.

НЕ БУДЕ ВСТУПАТИ ДО ГАВАНИ НА КУБІ.

З КОРАБЛЯ ЮТА, 19. грудня. — Відвідавши Ріо де Жанейро, поверне Ґувер до Злучених Держав, не вступаючи до Куби, як це було пляновано. До Куби поїде Ґувер іншим разом. Поворот буде тревати яких 14 днів. 7 або 8 січня Ґувер буде вже в Флориді.

ОГРАБИЛИ ГОСТЕЙ НА $4,000.

НЮАРК, Ню Джерзі, 19. грудня. — Пять зоружених бандитів впало вчера пополудні в самій середині міста до каварні й ограбили гостей на $4,000. А потім, поздіймавши з них краватки, повязали ними їм руки і загнали їх до умивальні, а самі втікли на автомобілю.

КУЛИДЖ ЗДОРОВИТЬ ВЕТЕРАНІВ.

ВАШИНГТОН, 19. грудня. — З приводу Різдва вислав през. Кулидж спеціяльний привіт ветеранам, що потерпіли, будучи на военній службі. Президент каже, що теперішний добробут треба в першу чергу завдячувати тим, що наражали своє життя, щоби боронити інтересів рідного краю.

РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК.

ЗНАЙШЛИ В ЦЕРКВІ $5,200.

НЮ ЙОРК, 19. грудня. — В протестантсько-епископальній церкві при 179 улиці знайшли пакунок з банкнотами по $1000, 500 і 100 на суму $5,200. Пастор каже, що це певно дар на церкву від якогось побожного парохіянина, що не хоче виявити свого імени. Бо саме недавно просив парох о датки на покриття дефіциту. Та парохіяне є тої думки, що це скрив гроші якийсь бандит, як це є тепер у їх звичаю ховати гроші в церкві, коли за ними слідять власти.

СЛУЧАЙНО ДІЗНАЛАСЯ.

ЩО НЕ Є ГОРОЖАНКОЮ, ХОЧ ГОЛОСУВАЛА ВІД ДОВГОГО РЯДУ ЛІТ.

ВАШИНГТОН, 19. грудня. — Мисс Рейта Гансен з Пібаді, в стейті Кензас, внесла просьбу до Вашингтону, щоби дістати пашпорт на виїзд до Европи. Там їй сказали, що вона не є горожанкою. А вона голосувала в Кензас вже від довгих літ. Та департамент стейту подає їй, що вона прибула до стейтів, коли мала 11 місяців, але як батько її натуралізувався, вона вже мала 21 літ і кілька тижнів. Тому її молодші сестри стали горожанками, а вона далі остає чужинкою.

ТЮРМА ДЛЯ КУПУЮЧХ ГОРІВКУ.

ТОГО БАЖАЛА БИ СОБІ ПРОТИСАЛУНОВА ЛІҐА.

ШИКАГО, 19. грудня. — Стейтова Протисалунова Ліґа відбуває тут „Конвенцію побіди". На ній домагаються зміни законодавства не тільки в стейті Ілінойс, але і в усіх инших щодо цього, щоби карати тюрмою не тільки фабрикантів і продавців алькоголю, але і купуючих.

ВЗИВАЮТЬ ПОДАТИ ДАНІ.

В СПРАВІ КОНФЛІКТУ МІЖ БОЛІВІЄЮ І ПАРАҐВАЄМ.

ВАШИНГТОН, 19. грудня. — Панамериканська Конференція звернулася до правительства Болівії і Параґваю з просьбою, щоб обі держави предложили дані щодо конфлікту, який малощо не довів до війни між ними.

ВЖЕ ТРЕТЯ БОМБА.

Із Варшави доносять, що до редакторів польських часописів вислав хтось уже третю з черги бомбу. Останню дістала редакція „Курєра Цодзенного" в Кракові, але вона не вибухла.

ПРОЄКТИ ПАМЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКА.

У Києві влаштують виставку проєктів памятника Т. Шевченкови та проєктів упорядкування могили поета. Виставка відбудеться з 15 грудня по 1. січня.

ОРҐАНІЗАЦІЯ КАПЕЛІ КОБЗАРІВ.

Наркомос визнав за потрібне зорґанізувати на Україні зразкову кобзарську капелю. Орґанізаційні роботи доручено провадити Укрфілови. Для майбутньої капелі намічено використати кобзарів Полтави, з яких утворюється спеціяльну студію. Вона за рік має перетворитися на всеукраїнську центральну капелю кобзарів. Студію забезпечено коштами й належними навчальними приладами, на що Наркомос асиґнував 10 тис. крб. Керувати студією доручено відомому знавцеви кобзарської справи, Г. Хоткевичеви.

МЕМОРІЯЛЬНИЙ МУЗЕЙ НА МОГИЛІ Т. ШЕВЧЕНКА.

На могилі Тараса Шевченка стоїть невелика хата, в якій до останнього часу було тільки кілька портретів великого поета, кілька світлин могили та книжка з автоґрафами відвідувачів.

Шевченківський Комітет, упорядковуючи велику могилу, вирішив упорядкувати й цю хату. Її тинкуватимуть, оздоблять чорним дубом та паленою сосною. В самій же хаті влаштують меморіяльний музей. Плян музею опрацювала спеціяльна комісія під головуванням проф. О. К. Дорошкевича. За цим пляном у пятій кімнаті музею будуть експонати, звязані з ушануванням памяти Шевченка, в другій — матеріяли, що ілюструватимуть перебування Шевченка на Київщині, а в третій — виставка ілюстрацій до творів великого поета й виставка ріжних видань „Кобзаря".

ПЕРЕД ПОЛІТИЧНИМ ПРОЦЕСОМ У ГАЛИЧИНІ.

Кріваві листопадові випадки відібються гомоном перед судовою салею у виді великого політичного процесу, котрий матиме місце аж весною. На лаві обвинувачених засядуть головно українські студенти, які будуть суджені за приналежність до української військової орґанізації. Головною особою обвинувачення буде бувший петлюрівський полковник Р. Сушко, котрий в часі польсько-радянської війни був командантом частини в 6-тій стрілецькій дивізії ґен. Безручка й брав участь у боях зперешу біля Замостя, а згодом у Галичині. Йому закидують, що був правою рукою Коновальця й на його приказ приїхав зза кордону, щоби станути на чолі повстанчо-терористичної акції. Крім нього відповідатимуть ще инші бувші старшини Української Армії, а також деякі студентки. Всі обвинувачені приміщені у вязниці суду й проти них ведеться слідство.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ.

PROTEST AGAINST POLISH OUTRAGES.

—o—

BINGHAMTON, NEW YORK, UKRAINIANS PROTEST POLISH OUTRAGES.

THE BINGHAMTON SUN, of December 17, 1928, wrote:

LOCAL UKRAINIANS ASK UNITED STATES AID FOR BRETHREN.

Telegraph Resolution to Secretary. Kellogg Protesting Polish Actions.

STUDENTS' OUTBREAK.

Claim Reports of Atrocities Are Evidence of Disregard for Guarantee.

Ukrainians of this city, much excercised over reports of atrocities perpetuated upon their brothers in Western Ukraine by Polish students, have addressed a communication to Secretary of State Frank B. Kellogg, asking that the United States take action to prevent any such occurences in the future. A resolution was adopted by the Ukrainian Brotherhood of St. Nicholas Sunday at a meeting in the Ukrainian Catholic Church Hall on Clinton Street and telegraphed to Secretary Kellogg.

The resolution is as follows:

"Hon. Frank B. Kellogg,
"Secretary of State,
"Washington, D. C.

„Honorable Sir:

"The recent papers arriving in America from Lviv (Lemberg) the capital city of Western Ukraine, now under Poland, report full details of horrors perpetrated upon Ukrainian residents of Lviv, celebrating with church services the memory of the Ukrainian heroes fallen in the Polish-Ukrainian war in 1918-1919. We hope you are now fully informed about these happenings that occurred November 1-4 in the above city.

"Whereas, the American government was one of the powers that gave the support to Polish Army under the leadership of General Haller to crush the Ukrainian Army, fighting at that time against the Bolshevist hordes on the Eastern front and whereas the United States gave its assent to the decision of the Council of Ambasadors of March 14, 1923, recognizing the Polish occupation of Western Ukraine, known also as Galicia, and whereas the Allied powers even if only seemingly imposed upon the Polish government a clause guaranteeing the Ukrainian majority on their own soil the right of racial minorities for cultural and economical development.

"Be it therefore resolved by us, the Americans of Ukrainian descent, organized in the St. Nicholas Brotherhood of Binghamton, N. Y., as the Branch No. 126 of the Providence Association of Ukrainian Catholics in America, that a protest be issued against constantly recurring terroristic outbreaks of Polish students, mob and police against the Ukrainian population in Western Ukraine in order to exterminate it.

"Be it further resolved

"That an appeal be made to the American people and the American government to use their good offices and influence with the Polish government, to prevent once for all any massacres of the Ukrainian people in Poland and to remove all breaks used by the Polish government to hinder the full development of the Ukrainian race on the Eastern border of Poland.

"For the St. Nicholas Brotherhood of Binghamton, N. Y., assembled at its annual meeting on the sixteenth day of December, 1928, at the Ukrainian Catholic Church hall at Clinton Street.

"**John Stashko,** President;
"**Paul Potochniak,** Secretary.

"Address: 26 Adams Street, Binghamton, N. Y."

ЗАХІДНА УКРАЇНА ПІД ТЕРОРОМ.

Часописи приносять кожної днини безконечний реєстр арештовань і трусів на провінції. Поліція перешукує майже кожний визначний український дім та інституції, пошукуючи за слідами протидержавної роботи. Головно шукають за оружем та за революційним органом „Сурма". При тій нагоді діються неймовірні знущання та акти брутального поведення поліційних чинників. З цілого краю наспівають жалоби на це поведення поліції, але вони викликують лиш усмішку в компетентної влади.

В останній хвилі наспіли відомости, що в деяких місцевостях Східної Галичини заведено стан облоги.

НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС.

Около 10. грудня відбудеться у Львові великий політичний процес проти 31 чол. з Тернопільщини. Прокуратура закидує обвинуваченим безпосередну приналежність до КП ЗУ — і цей їх вчинок кваліфікує як злочин головної зради. Характеристечне, що між обвинуваченими є майже всі соймові кандидати з листи Сельроба ч. 19 з тернопільського виборчого округа. Слідство велося більше як пів року й доперва минулого тижня доручено обвинуваченим акт обжалування. Головним орґанізатором мав бути, після тверджень поліції, Михайло Білий, той сам, що в 1926 р. був засуджений на кару смерти, а при поновній розправі звільнений, пробуваючий тепер у Харкові, і Степан Цівінський з Чистилова та якийсь Коцюба. Прокуратура покликує 12 свідків, самих поліційних урядовців. Розправу перенесено навмисно до Львова, щоб утруднити обжалованим оборону.

ППС ЗАКЛАДАЄ УКРАЇНСЬКУ ПАРТІЮ.

Як соймові вибори, так і останні вибори до Каси Хорих виказали дальший розклад в ППС і зменьшення їх впливів на терені західно-українських земель. Щоби себе ратувати, вирішила вона сотворити соціял-демократичну партію з осідком у Львові. В тій справі появилися в цілій польській пресі вістки про повстання цієї партії. Не вимінені в них ні назвища ні ближчі дані щодо тої партії. Факт, що українське робітництво у Львові не пішло на виборчий бльок з ППС, а навіть цю партію безпощадно поборювало, каже додумуватися, що це чергова пепесівська провокація українських працюючих мас.

ГОЛОДОВІ БУНТИ В МОСКВІ

НЕДОСТАЧА ХЛІБА ВИКЛИКАЛА ЗАВОРУШЕННЯ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ. СТАЛІН ГОВОРИТЬ, ЩО БОЛЬШЕВИКИ МУСЯТЬ ПЕРЕВЕСТИ ІНДУСТРІЯЛІЗАЦІЮ ДЕРЖАВИ, АБО ВОНА ПОПАДЕ В РАБСТВО КАПІТАЛУ.

БЕРЛІН (Німечина), 19. грудня. — Різдвяні свята будуть для совітів невеселі. Нарід так зібнів, що не має за що купити навіть подарунків для своїх дітей. В додаток населення бачить, що воно не буде мати досить хліба в цьому році.

Відомости з Москви, що проходять через сувору большевицьку цензуру, вказують на те, що там ситуація досить поважна. Телеґрами до ґазети „Берлінер Таґеблят" говорять, що в багатьох частинах Москви прийшло „до дуже неприємних сцен". Хто знає, якою мовою треба писати повідомлення з Москви, щоби вони пройшли цензуру, той розуміє, що це значить, що там відбулися харчеві бунти.

Говорячи про сучасну ситуацію й відповідаючи опозиції, Сталін на засіданню Центрального Комітету Партії Большевиків повторив відомі слова Леніна про електрифікацію. Давно вже Ленін сказав, що коли большевики не переведуть електрифікації ка протязі десяти-дванацяти років, то вони повернуться до капіталізму й тоді будуть 20—40 років під білим терором. Час, визначений Леніном, поволі приходить до кінця, а Сталінови на дванацятому році революції доводиться повторювати старі слова.

ЧОРНИЙ ДЕНЬ.

ВСЯ НІМЕЦЬКА ПРЕСА ТАК НАЗИВАЄ ДЕНЬ ДЕСЯТОЇ РІЧНИЦІ ОКУПАЦІЇ НАДРЕНІЇ. НАПАДИ ВЕДУТЬ ВИКЛЮЧНО ПРОТИ ФРАНЦІЇ.

МАЙНЦ (Німеччина), 19. грудня. — Сьогодня припадає десята річниця, як французькі, англійські та бельгійські війська окупували Надренію, на підставі Версальського мира. День цей відзначено рішучими виступами преси та ріжних промовців проти продовження окупації.

Німці обвинувачують в такій довгій окупації лише Францію, бо Англія й Бельгія вже давно готові забрати звідти свої війська. Болдвин вже нераз заявляв у парляменті, що він хотів би відкликати з Надренії „загублений баталіон у Вісбаденщині", себто анґлійські війська. Німці думають, що колиб Аанґлія навіть забрала свої війська, то Франція прислалаб на їх місце свої.

ЗАЛЄСКІ ГОВОРИВ НЕПРАВДУ.

ТАК ЗАЯВЛЯЄ НІМЕЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА ОРҐАНІЗАЦІЯ В ГОРІШНЬОМУ ШЛЕСЬКУ.

КАТОВИЦІ (Горішний Шлеськ, Польща), 19. грудня.—Німецька національна орґанізація „Фольксбунд" оголосила отвертого листа у відповідь на заяву Залеского в Раді Ліґи Націй, неначе то скарги німецького населення на Шлёську на національні переслідування з боку Польщі не мали підстав. „Фольксбунд" заявляє, що польська влада не звертає уваги на заяви Німців про нарушеня їх національних прав, а тому вони змушені шукати оборони своїх прав у Лідзі Націй.

Обвинувачення Німців, які знаходяться під Польщею, в нельояльности до польської держави, яке зробив Залескі, неправдиве. Навпаки, всі Німці, члени Фольксбунда, точно виконують свої обовязки громадян Польщі.

ХТО ПЕРШИЙ.

ОДПРАВИТЕЛІ ПОТЯГІВ НА ДВОХ СТАЦІЯХ ПОСВАРИЛИСЯ, ЩО СТАЛО ПРИЧИНОЮ ЗАЛІЗНИЧОЇ КАТАСТРОФИ.

ВАРШАВА (Польща), 29. грудня. — Два одправителі потягів з ріжних стацій посварилися за те, хто має скорше пустити свій тягаровий потяг. Нарешті вони разом пустили обидва потяги, один проти другого.

Потяги при зустрічі зударилися з такою силою, що трицять і три вагони розбилися на дребезги. Чотири залізничники, що вели потяги, зістали тяжко поранені і спалені на смерть.

НІЧОГО НЕ ГОВОРИТЬ.

ЧЕМБЕРЛЕЙН ВІДМОВИВСЯ ГОВОРИТИ ПРО СВОЇ РОЗМОВИ В ЛЮҐАНО З БРІЯНОМ І ШТРЕЗЕМАНОМ.

ЛОНДОН (Анґлія), 19. грудня. — Чемберлейн відмовився з огляду на „публичне добро" відповідати на запитання членів Партії Праці щодо репараційних переговорів та своїх власних з міністрами Франції та Німеччини в Люґано.

ЮНІЇ ЗАНЕПАДАЮТЬ.

В АНҐЛІЇ ЗА РІК ЧИСЛО ЧЛЕНІВ РОБІТНИЧИХ ЮНІЙ ЗМЕНЬШИЛОСЯ НА 294,000.

ЛОНДОН (Анґлія), 19. грудня. — Перший раз, починаючи з 1916 року, скількість членів робітничих юній Анґлії стала меньшою від пятьох міліонів.

Найбільше членів стратила майнерська юнія — 107,000; потім залізнича — 79,000; металевих робітників — 38,000 і т. д.

ЗНАЙШЛИ 13 КІСТЯКІВ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 19. грудня. — В Альпах знайшли в одній печері 13 людських кістяків. При них нема нічого такого, щоби навело на слід до виявлення, яка й коли відбулася тут траґедія.

ТЕЛЄФОН БЕРЛІН-БУЕНОС АЙРЕС.

ТЕЛЄФОНІЧНІ РОЗМОВИ З АРҐЕНТИНОЮ ДЕШЕВШІ НІЖ ЗІ ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ.

БЕРЛІН (Німеччина), 19. грудня. — Кожен мешканець Німеччини може зі свого дому говорити по телефону до Арґентини. Перші три мінути розмови будуть коштувати 180 марок ($43), а кожна слідуюча мінута 60 марок.

Тримінутна розмова між Берліном і Ню Йорком коштує 307 марок.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокое число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: „SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РОЗКЛАД МЕРТВЕЧЧИНИ

З Москви приходить з комуністичних кругів вістка, якої можнаби скорше сподіватися з кругів розложеної шляхти. Серед комуністичної молодежи викрито кружки самогубства.

Кружки мають бути широко поширені, але вістка про них загула нагло, хоча в Росії вже здавна чути було гуркіт зближаючогося грому. Почалися се мало що зі самогубства російського поета Сергія Єсєніка. Поховали, і здавалося, що справа на сьому й скінчилася. Але за якийсь час повісився на Урали якийсь комуніст Брезгін. Комуністи його поховали з почестями, „належними" товаришові, і знов забули за справу. Але відтак вішається також комуністка Фаня Новольскіч. Знова похоронили з парадою й забули. Відтак уже посипалися самогубства одно за другим. Чиста пошесть. Уряд звернув увагу, вислав комісії, слідив і відкрив, що серед комуністичної молодежи істнують кружки самогубців. На засіданнях кружків не дебатовано, як заводити комунізм, але питання: „Чи варта жити?" та „Чи самогубство оправдане?"

Московський комуністичний заряд справді заскочений сим обявом. Того рода обяви можна було бачити деколи серед молодих аристократів, які мимо молодого віку пережили вже все, що людина може пережити, і зневохотившися до життя, постановляли перестати жити. Комуністи сподівалися від своєї молодежи всего, але не пошести самогубства. Вони ніяк не могли допустити, щоби серед їх молодежи проявлялися ті самі пороки, що здавна проявлялися серед найбільше здегенерованої молодежи аристократії. Коли подібні самогубні пошесті звялялися в Німеччині та Угорщині, то комуністи все приписували се буржуазному устроєви суспільства. Тепер же показується, що в дечому комуністичний устрій не ріжниться від „буржуазного".

У чому саме? Не легко на се відповісти. Здається, в тому, що в капіталістичному чи в шляхотському устрою певна частина молодежи суспільства має нагоду добути собі вплив й признання й поваги. Добувши сього за молоду й то без великого труду, вони скоро вживають тих усіх добр світа, які світ дає тим, що здобули собі вплив і признання й повагу. Та вживання добра, легко добутого, не дає ніякого вдоволення, бо вдоволення лежить не в добуттю, але в добуванню. Добувши легко, вони не бачать вартости добутого. Вплив, признання й повага для них пустий пузир. Серед почуття страшної пустоти життя само життя ставало безвартісне.

Росія дістає ще одну практичну науку про тяжкі хиби своєї політичної системи.

Василь Бобрів.

„КОЗАЧЕСТВО" Й УКРАЇНА*)

I.

Десять років перебування емігрантів за кордоном, як і слід було чекати, зробили своє діло.

Вони перевернули їх спосіб думання й наблизили їх до реального життя. Імігранти, такби мовити, дечого навчилися, поневіряючись по чужих містах та селах. Горожанська війна не лишала часу ворогам большевизму задуматися над своїм положенням та діяльністю. Їх думки оберталися коло одного: спасти своє життя, вратуватися від смерти, яку несли большевики всім, хто думав не по комуністичному.

Попавши у тяжке положення сучасного раба-робітника у фабриці, емігранти, за роботою, чи по роботі, зачали приглядатися минулому, пройденим шляхам; вишукувати та виясновати причини поразки, дивитися за вникуватися.

Звичайна це річ і дивуватися цьому нема чого.

Така вже вдача людини, „бути мудрим по шкоді". Але це не значить, що минуле, якеб воно не було, треба нехтувати. Навпаки, треба пильніше застановлятися над причинами, щоби у майбутньому не повторювати помилок.

І вже сьогодня можна сконстатувати, що цих десять літ не пропало марно. Вже багато переглянено, вже багато зроблено висновків.

Але це тільки відноситься до народів, які були поневолені Москвою. Щодо самих Москалів, це торкнулося їх мало. Вони й надалі лишилися тими централістами, якими були й до революції.

Тай це річ зрозуміла. Москва добре розуміє своє безсилля та нікчемність, коли лишиться сама. Вона не хоче й не може відмовитися від гегемонії й дивиться на себе, як на метрополію. І це звичайно викличе війну, а в першу чергу з Україною, яка не тільки хоче сама визволитися, але тягне й других до того.

До того-ж Україна є найбільшою нацією, по поневоленню якої инші нації примушені будуть покоритися.

Отже в майбутній війні України з Москвою важно буде: по чийому боці будуть козаки?

Це питання важне, бо коли козаки окажуться за Москвою, Українцям буде тяжче, з огляду на те, що й вугілля і нафта знаходитимуться в руках Москалів. І навпаки, Україна виграє, коли посідатиме такі важні промислові центри.

Звичайно, на це питання відповісти тяжко, але є деякі ознаки, що козаки, хоч і не стануть цілковито по боці України, то можуть так само не бути й з Москалями.

Такі ознаки знаходимо в тільки-що видрукуваній книжці під заголовком „Казачество".

Це збірник відповідей визначних Москалів, Українців та козаків на два питання:

1. В чому були сильні та слабі ознаки козацтва?

2. Яка його будучина?

Заким обзнакомлю шановних читачів зі змістом цих відповідей, вважаю необхідним розказати коротко історію цих військ та описати їх положення супроти московської держави й царя, їх внутрішнє життя, про яке взагалі широка публика має покручену, невідповідну дійсности уяву. Буду тут говорити про три козачі війська, які нас, Українців, цікавлять безпосередно, як найближчих сусідів і які власне й становлять головну кадру всіх козаків російської імперії.

II.

Дончаки, Кубанці і Терці отсе є ті війська, з якими Україна має полагодити відношення й звязки, готуючись до тяжкої боротьби за незалежність.

Історію Кубанців ми знаємо. То кров від нашої крови, кість від нашої кости. Тому й про них розписуватися не буду.

Початку і повстання війська Донського й Терського точно встановити не можна, але як одно так і друге є пізнішого формування ніж козаки українські. Самі Дончаки і Терці не знають точно свого початку. Терці кажуть, що ведуть початок аж від Новгорода Великого, посилаючись на знамена, на яких був герб Новгорода: „Медвідь з кріслом".

Дончаки-ж, які вважають себе працюрами всіх козаків за винятком Запорожців, твердять, що Терці не хто инший, як Дончаки, виселені на Терек за небажання підлягати церковним реформам патріярха Никона. Якби не було, одно без сумніву певне, що ті козаки, і Дончаки і Терці, були „служилими Москви", яка инакше на козаків і не дивилася. В їх завдання входило охороняти границі московського государства та його поширювати. Вже до Петра Першого були спроби підбити козаків у цілковиту залежність, але ці спроби кінчалися невдачами.

Та Петро зломав остаточно Дончаків, а спроба повстання отамана Булавина кінчається погромом козаків. Від цього часу немає виборних отаманів, лише наказні. Але московський уряд не знищив козаків цілковито, а це лише тому, що не міг остаточно знищити, час від часу гладячи по головах начальників, а часом і простих козаків.

І от тоді, коли українські козаки ще боролися, повставали, пробували скинути ярмо Москви, Дончаки, а ще скорше Терці встромили голову в ярмо, яке додушує їх тепер при комуністах. Назва „вільний козак" відноситься до часів перед Петром, а в ніякому разі до пізніших. Як і в нас, на Україні, так в Дончаків більше вини полягає в керовниках. За хуторі та землі свої продавали своїх у ярмо.

Та не всі козаки це розуміють. Вони таки призвичаїлися до ярма, що й по нині зовуть себе вільними козаками, хоч давно перестали ними бути. Особливо це торкається Дончаків, які не мали навіть досить землі в заплату за своє ярмо, рівночасно обовязані для служби у війську мати коня й зброю (окрім кріса) свої власні, як одяг і обуву.

Коротче говорячи, козаки не були вільними, як себе називали. В додаток уряд, користаючи з цього, перетворив їх у поліційну силу, якою задушував повстання революціонерів.

І певно пройшло би ще кілька десятків літ і козаків, як таких не сталоб. Тільки в пашпорті писали проти рубрики: „сословіє—казак". Але стала революція, яку зробили не „вільні козаки", а Українці в Петербурзі а потім горожанська війна, і козаків велика сила опинилася на вигнанню.

І аж тут, протверезившись від воєнного чаду, зачали думати козачки: чи дійсно вони є „русскіє", чи може якісь инші?

На це питання дає досить яскраву відповідь анкета, яку перевів „Казачий Союз".

Для більшого порядку я розбиваю на такі рубрики: а) відповіді Москалів-некозаків; в) генералів та вищих урядовців-козаків, які не представляють собі козаків без Москви; в) козаків, невдоволених Москвою; г) самостійників козаків-Донців та самостійників Кубанців.

*) Під „козачеством" називаю те військо, яке признавали, Москалі, як напр.: Кубанці, Дончаки, Терці. Усіх козачих військ в Росії було 12. — В. Б.

ПОШУКУЄМО 71 УКРАЇНЦІВ З $100.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В АКРОН, ОГАЙО, СВЯТКУВАЛА ВЕЛИЧАВО ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДРОДЖЕННЯ НАШОЇ ДЕРЖАВИ НА ЗЕМЛЯХ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

НАШІ ГРОМАДЯНИ ВІДЧУЛИ, ТУ ВЕЛИКУ РАДІСТЬ, ЯКОЮ НАПОВНЯЄТЬСЯ ГРУДЬ КОЖДОГО УКРАЇНЦЯ НА САМУ ЗГАДКУ ПРО ТІ СВІТЛІ ЛИСТОПАДОВІ ХВИЛІ.

А РАЗОМ З ТИМ НЕ ЗАБУЛИ МИ І ЗА ГЕРОЇВ ЛИСТОПАДОВИХ ДНІВ. І ТОМУ САМЕ ЗЛОЖИЛИ СВОЮ ПАЙКУ НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ В ТІЙ НАДІЇ, ЩО ТА ВЕЛИКА СПРАВА ТАКСАМО ДОРОГА І ДРУГИМ УКРАЇНЦЯМ ЧИ ГРОМАДАМ ТА ЩО МИ В КОРОТКІМ ЧАСІ ЗНАЙДЕМО ДАЛЬШИХ 71 ЖЕРТВОДАВЦІВ, ЩО ЗЛОЖАТЬ ПО $100 І ЗБУДУЮТЬ ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ ЖЕРТВАМИ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

НАШИХ $100 ПЕРЕСЛАЛИ МИ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411,
PHILADELPHIA, PA.

МЕКДОНАЛД ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ.

Голова англійської робітничої партії МекДоналд прибув був до Берліна, де в розмові з представниками німецької преси зазначив, що найбільш актуальною справою европейської політики стає справа української. Україна в своїх змаганнях до самостійности стане скоро ареною боротьби проти большевиків. Повстання самостійної України змінить основно угруповання політичних сил Европи і викличе боротьбу великих держав за впливи на Україні.

Роки нашого життя.

Одного чоловіка спитали, кількю йому літ. А він каже:

— Та хто його знає! Щось чи трицять вісім, чи сорок...

— Як же се, що ти не знаєш свого віку? Чом же не почислиш, скільки літ маєш?

— А на що мені їх рахувати? — відказує той? — Я добре знаю, що ні один рік не згубиться і ні одного ніхто не вкраде!

—o—

Сусід: Чи мама вже вернули з поля?

Івась: Мабуть вернули, бо тата вже втікли з хати.

ГРОМАДЯНИ! ПАМЯТАЙТЕ, ЩО СКРІПЛЕННЯМ ОСНОВ ПРОСВІТИ СКРІПЛЮЄМО НАЛЕЖИТИЙ РОЗВИТОК НАРОДНЬОГО ЖИТТЯ. А ЗРОБИМО ЦЕ ЯК ЧЛЕНИ ПРОСВІТИ.

ЩАСЛИВІ ЗНАХІДКИ ТА НЕЩАСЛИВІ ЗНАХІДКИ

Цілий світ зацікавився був знахідками гробниці Тутанкамена. Які цікаві найдено там скарби, але не були вони перші й одинокі. Вже нераз у Єгипті знаходили шукачі при розкопках у Єгипті цінні мистецькі скарби. Нераз до того поміг звичайний, сліпий припадок. Коли в 90-тих роках 19-го століття єгипетський уряд переводив великі розкопки, розслідженo також піраміди біля Дашура, що належать до 12. і 13. династії, отже походять із 1900—1700 року перед Христом. Найшли тоді богато цінних статуй.

Нерівна земля.

Біля одної княжни, довше розсипаної мумії, найшли богато ріжних прикрас, дуже мистецьки вироблених. У гробі іншої княжни все було припало пилом, а біля касеток із шмінкою були збани, в яких переховували внутрішности покійної. Та як керманич розкопів ставав з шкатулки вази та взяв касетки з перфумами, впало йому в очи, що тут земля нерівна. Як приглянувся ближче, переконався, що там було золото, припорошене пилом. То були золоті та срібні прикраси, висаджувані самоцвітами.

Що викрив припадок?

Та прийшли ще інші несподіванки. Як розслідживали одну піраміду, показалося, що злодії ограбили її вже давно в старину. Вже не сподівалися найти щонебудь. Усеткаи перешукали ще галерії й саму доліжку. Нараз нога одного робітника застрягла в заглибину біля домовини. Там було насипано трохи відломків дрібного каміння. Як відкинули румовище, заяснило в сяйві штучного світла золото, срібло й самоцвіти.

Дорогоцінности королівського гарему.

Ці всі прикраси, що були скарбами королівського гарему двох єгипетських династій, є тепер у музеї в Каїро. Є там дуже мистецька виконана корона королевої Егнуміт, із найтоншого золотого дроту з зорями-цвітами, подекуди викладана емалією й дорогоцінними каменями, а все те ніжне, нече з тюлю. Корона замітна ще тим, що прикрашена геометричними фігурами, укладаними з малесеньких зеренець золота.

Знахідки із залізничого насипу.

В тій самій салі каїрського музею є чимало посуди з благородного металю (з пізніших часів), які найдено також припадково, а які після ріжних пригод дісталися до музею. Підчас робіт при залізничому насипі біля Загазігу (східна Дельта), що є недалеко звалищ старинного міста Бубастіс, робітник натрапив джаганом на щось твердого. Переконався, що це староєгипетські металеві посуди. Мерщій присипав це місце землею й піском, щоби знахідку затаїти перед наставниками та товаришами-робітниками. Сказав про свою тайну лише одному робітникові, що працював біля нього, а який і так уже дещо був запримітив. У ночі оба вернулися на місце тай стали копати. І найшли справжній скарб дорогоцінних металів, золоті і срібні посуди, прикраси й инше.

Та один із вартових щось запримітив, але не важився сам мішатися в справу, лише доніс про все державному інспекторові старинностей. Поведено слідство, але не викрили нічого.

Околиця зароїлася від шукачів.

Оба робітники продали торговцеві землі (до якого належали дооколичні грунти) дві зовсім добре вдержані вази, одну золоту, другу срібну, за десять фунтів. Рівночасно ціла околиця зароїлася від шукачів скарбів. Продавали найдені предмети, бо все й все знаходили нові посуди з дорогоцінного металю, бо й село стало домагатися знахідок, бо розкопки ведено на його грунтах, а знахідчикам обіцювало відшкодування. Все це діялося по ночах. Та як сільських післанців, що мали при собі гроші, напали опришки і відібрали в них гроші й дорогоцінности, вмішалася в цілу справу поліція. Вона зпочатку була безсила. Тепер поарештувала богато людей, переводила по хатах ревізії, та не найшла майже нічого.

Срібна ваза з цікавою козою.

Тимчасом земельний спекулянт повідомив свого знакомого в Каїрі та хотів вази при його помочі перепродати далі. Правительство довідалося про це завчасу та сконфіскувало обі вази. Він виступив із процесом за зворот ваз. Усетаки вази пішли до каїрського музею, а оба робітники до арешту. Кілька днів опісля інший робітник натрапив знову на срібний збанок і надармо старався заховати його. Тепер власти постановили околицю перешукати як найдокладнише. Окружили місце на широкому просторі вартою, пильнували, а рівночасно докладно перешукували. Та як не пильнували, всетаки і в день і в ночі не могли перешкодити крадежам. Богато посуд, срібні чаші, пішли в торговлю, а відси до музеїв і до приватних власників. Усетаки найкращі примірники вратував для себе музей у Каїрі. Між іншим є там богато бранзолет, нараменників, ковтків, привісок із чистого золота та посудин із дорогоцінних металів. Між ними є золоті збанки, високі на 12 цм., а чаші у промірі широкі на 35 цм. Найгарніша є срібна ваза, якої вухо вироблене в формі кози, що виліза на верха та цікаво заглядає в середину посуди.

Осел попотався на золоті.

В тойсам час, як відбувалися ці пригоди, приключилася подібна пригода також у Дельті. Спричинником тої пригоди був невинний осел. Якийсь фелаг (селянин) їхав на ослі руїнами Туч-ель Гармуса, аж нараз осел ударив підковою у велику посуду, що лежала в пустинному піску. Посуда розбилася, а з неї випало кілька золотих монет, що заясніли до сонця. Селянин зіскочив мерщій з осла та став далі копати в піску і зібрав усе, що найшов: були там золоті та срібні посудини, дуже гарно різблені, нараменники, ковтки, перстені і дуже богато золотих грошей. Він сам нарахував того скарбу на 1,200 фунтів.

Потім поїхав далі зі своїм ослом. Та вістка про все якось дійшла до відома властей тай нині і цей скарб бачимо в каїрському музеї. Лише часть того скарбу це справжні єгипетські предмети, друга часть уже геленська (грецька), таксамо золоті монети. Найгарніша є збірка бранзолет, нараменників із масивного золота, кожда штука важить меньше-більше по 100 гр.

Хотів доробитися богацтв, а втратив усе.

Та не лише в Каїрі пороблено такі цікаві знахідки. Великі находки пощастилися Італійцеві Ферліні в Нубії. Нубія (нинішній Судан) та Етіопія, на думку старинних Греків були колискою всієї людської культури, взагалі найстаршою культурною країною. Ферліні, родом із Больонії, вступив у єгипетську службу як військовий лікар. Брав участь у здобутті Нубії та поселився в Хартумі. Тут прийшло йому на думку весь маєток зужити на розкопки не так задля мистецтва, як на те, щоби доробитися як найбільше майна. І він перешукував усі святині біля Хартуму, але не мав успіху. Потім перенісся на північ до звалищ Мере. Тут було також чимало пірамід, але значно меньших ніж єгипетські, високі меньше більше на 30 метрів. Насамперед розслідив Ферліні руїни міста, порозкопував звалища, але знову без успіху.

Тоді рішився поставити на карту весь свій маєток, розібратй всі піраміди, зрівнати їх із землею. Він сам пише у споминах: „Я рішився вернути додому без сотика, або з безмірними скарбами". І так узявся до найкраще вдержаної піраміди, що належала до якоїсь королевої, як виходило з різьб, що були в культовій комірці. Став піраміду розбирати з вершка. Небаром робітники натрапили на заглублення — комору 1.75 високу, а 2 м. довгу. В коморі було ліжко, накрите білим покривалом, а під ліжком бронзова посуда. В посуді, завинений у хустці, був скарб, золоті прикраси. Ферліні казав далі розбирати піраміду аж до землі, та крім двох гарних грецьких ваз не найшов більше нічого.

Ферліні вернув тепер до Риму, уложив катальог найдених предметів, але йому не хотіли вірити, вважали навіть його обманцем. Навіть не хотіли купувати найдених у розкопках предметів.

Щойно, як славний німецький єгиптольог Лепсій потвердив (після мандрівки по Нубії), що Нубія справді така країна, де можуть бути такі цінні старинні предмети, міг Ферміні продати свої знахідки. Та він за той час попав уже був у прикре фінансове положення, так, що 700 фунтів стерлінгів, які зібрав із продажі, не помогли йому, а навіть не вернули коштів.

Ці золоті прикраси королевої Мере є в греко-римському стилі, але є також і нубійський виріб. Культурно-історична знахідка ця важна й тому, бо лише завдяки їй можна ствердити деякі дати загадочної держави Мере. А письма її ще й нині вчені не можуть відцифрувати. Є там перстені-печатки, дуже широкі золоті бранзолети та обручки, які носили на ногах. Вони широкі на 5 цм. Є там чимало амулетів, перел, малесеньких фігурок.

—

Одному Гасканцеві (Гасканія провінція у Франції) як приїхав у Рим, украли коня. Він не надумувався довго, а оголосив, що коли до трох днів не приведуть йому коня назад, мусітиме хопитися оконечности, як це свого часу зробив був його батько. Злодій налякався таємничої погрози і припровадив назад коня Гасканцеві.

Гасканець не чувся на радощах.

— Ах, який я радий, що я не мусів зробити цього, що мій батько!

— Щож це такого зробив ваш батько?

— Е, до чорта. Не мав бідний коня, тому мусів додому манджати пішки.

—

В спеку йде непоказний панок за великою, товстезною панею.

— Чи ви перестанете вкінці за мною наче тінь? — питається вона обурена.

— Коли я саме шукаю тіни! — відрізав він.

ПОЗІР! БРУКЛИН, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО КЛЮБУ в злуці з українським Товариствами, Братствами і Громадою

— скликується —

ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ГРУДНЯ 1928 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАР. ДОМІ, 101 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
ПОЧАТОК В ГОДИНІ 2-гій ПОПОЛУДНИ.

ЩЕ РАЗ ВІЧЕ

ПРОТИ ПОЛЬСЬКОГО ЗВІРСТВА, ПРОТИ ЖОРСТОКИХ ТИРАНІВ, КОТРІ ЗАЧАЛИ ЗНУЩАТИСЯ НАД УКРАЇНЦЯМИ 1. ЛИСТОПАДА С.Р. У ЛЬВОВІ.

Поважані бруклинські Громадяне і Громадянки! Нашим обовязком прийти на се всенароднє віче і ніхто з нас не повинен остатися в той день дома! На тім вічу довідаєтеся, що сталося 1. листопада с. р. уРіднім Краю. На тім вічу довідаєтеся, хто і за що замордував Ольгу Бесарабову, Нижанковського й инших українських патріотів. На сім вічу довідаєтеся, як Ляхи переслідують наш нарід у Старім Краю. На тім вічу довідаєтеся, чому терпить наша рідна Школа. Ідім на те віче всі, щоб не забракло ні одного з нас. Кличе нас на віче наш Рідний Край, наші брати з польських тюрем. Поможіть, поможіть! — На сім вічу будуть промовляти свої і позамісцеві бесідники, які щойно прибули зі Старого Краю. Головну промову виголосить д-р Л. Мишуга. — Кличемо всіх! Кличемо один другого! Беріть із собою жінки і діти. Протестуймо всі, бо ворог мордує всіх: старих і молодих і дітей.

296-7

Вічевий Комітет Укр. Демократ. Клюбу.

ПОЗІР! НЮЙОРЧАНЕ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ „ГЕТЬМАНСЬКИХ СІЧЕЙ" В НЮ ЙОРКУ

— буде виставлено —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ГРУДНЯ 1928 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
217-219 EAST 6th STREET NEW YORK, N. Y.

„ХМАРА"

драма з народного життя зі співами і танцями в 5-ох діях А. Л. Суходольского
під режисерством п. С. Комишевацького.
Хорові продукції під дірігентурою п. Т. Онуфрика.
Початок точно в год. 8-ій вечером. — Вступ $1.00 і 75 цнт.

Шановні Громадяни! В повище згаданій драмі виступають наші артисти і любителі українського театру, тому комітет товариства просить о як найчисленнійшу участь. За повне вдоволення виставою і артистичного виконання ручить, 195-7

Стар. Січи.

УВАГА! ШАМОКІН, ПА., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА ІМ. ШЕВЧЕНКА

відограється представлення

„СВЕКРУХА"

комедія в 3-ох діях

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ГРУДНЯ 1928 РОКУ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ. ПОЧАТОК В ГОД. 7.30 ВЕЧЕР.
Вступ для дорослих 50 центів, для дітий 25 центів.

На се представлення просимо всіх наших і позамісцевих громадян взяти численну участь. 296-7

Комітет.

ПОЗІР! — УКРАЇНЦІ В ШІКАҐО, ІЛЛ!

ОПЕРА

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ГРУДНЯ 1928 РОКУ

точно в годині 3-тій пополудни
В CHOPIN SCHOOL HALL, — RICE, WESTERN I CAMPBELL AVE.

— ставить —

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВ. КАТЕДРАЛЬНИЙ ХОР „БОЯН"
під управою проф. Евгена Королишина.

ЧУДОВІ ДЕКОРАЦІ. ПЕРВОРЯДНА ОРХЕСТРА.
Танці під управою артиста п. М. Костелюка.

ДІЄВІ ОСОБИ: 291,3,6

Запорожець Карась .... п. М. Костелюк
Одарка .... п-ні Ст. Цимбаліст
Оксана .... п-ні Софія Когут
Андрій .... Співак хору Кошиця, п. К. Щит
Султан .... п. І. Мазурик
Іман .... п. М. Панасюк
Селих-Ага .... п. І. Гарасимюк
Старик .... п. М. Боднарчук

Козаки, козачки, женці, слуги і прочі. — Діється в Туреччині.

УВАГА! БРОНКС, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ДІТОЧА ШКОЛА В БРОНКС, Н. Й.
відограє представленнє дітьми школи

ГОСТИНА СВ. НИКОЛАЯ

В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО ГРУДНЯ 1928 РОКУ

В ШКІЛЬНІЙ ГАЛИ,
ПІД Ч. 1130 SOUTH BOULEVARD, КОЛО 167 УЛИЦІ, BRONX, N. Y.
Початок точно 8.30 вечером. Вступ 50 центів.

По представленню св. Николай роздасть подарунки без огляду всім присутним на галі дітям. 297

Комітет Укр. Школи в Бронкс, Н. Й.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

МЕНВІЛ, Р. АЙ.

Перший концерт.

Дня 24 листопада с. р. в Менвіл, Р. Ай., відбувся концерт і представлення „Їцко Сват". Концерт відбувся злученими силами Хору Укр. Пр. Громади з Фол Ривер, Мас., і місцевого хору. Представлення відограли аматори з Фол Ривер.

Так часть концертова (45 голосів) як і представленнє випали дуже добре.

Запрошений гість о. Каськів виголосив з тої нагоди відповідну промову і заохотив присутних до збірки на наших інвалідів. Присутні зложили 21 долярів 11 цнт., які в цілости вислано до Обєднання.

Щодо части концертової то був се перший того рода концерт у Менвіл, Р. Ай., на котрім жіноцтво могло довеличатись чудовими народними строями, а Хор умілим відданем народних звуків.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА.

Збірка на Інвалідів.

З нагоди Листопадового Свята дня 18. листопада 1928. в укр. гр-кат. церкви по Службі Божій відправлено панахиду за полеглих борців. На ній о. Йосиф Ганяк виголосив довщу пормову на тему свята, а відтак візвав присутних до зложення жертви на інвалідів, за котрих ми не повинні забути, бо многі з них остали каліками вже на все в боротьбі за визволенне українського народа.

Підчас панахиди занятося збіркою і зложили слідуючі: По $2: о. Й. Ганяк, М. Процько, О. Шараварко, Н. Ґут, Марія Процько, Роз. Процько, А. Пелехач, Т. Драни, Ів. Гащець і М. Дашівський: по $1.50: О. Костюк, П. Шерстій, Мар. Шараварко, В. Шляхтянчин; по $1: В. Луговий, О. Ткачишин, Юстина Аптульська, А. Погар, Ів. Палагнюк, Я. Латанишин, М. Шабатура, М. Поливка, Анастазія Кривошия, Анна Гащець, Й. Устянівський; по 50 цнт.: І. Дріль, А. Процько, М. Ґут, Анна Кибюк, Катерина Качмарик, М. Цепін, Ол. Панько, Й. Гентош, Й. Онуфер, Р. Устянівська, Ів. Мельник, П. Шлапак, Марія Гнатюк, Ів. Рояк, Тео. Шерстій, А. Ткачишин, В. Макарик, Й. Касиян, Ст. Глинянський, Г. Боднар, Ант. Холодницький.

Разом $45; дрібними датками зібрано $15. Разом $60.

Повищу суму $60 вислалось чеком до Обєднання. З сеї суми $36 призначено на інвалідів, а $24 на політичних вязнів, бо на се декотрі жертводавці зложили були вже попередної неділі (так само на зазив о. Й. Ганяка).

Тому в повищім звіті виказ декотрих жертводавців подається в одній сумі на обі жертвовані цілі.

О. Шараварко.

ВАЙТСТОН, Л. АЙ.

Збірка на потерпівших від граду.

Як відомо нам з часописей і приватних листів, велику шкоду наробив град в рогатинськім повіті, коли знищив усе, що було на полях і тепер до наших братів селян заглядає голод. До цього часу скла і жертви на ратунок: по $2.00: Н. Мрикало, Т. Кобасяк; по $1.00: М. Дзярский, М. Баран, М. Билов, М. Гарасимів, Ів. Голоцецький, Й. Драган, М. Дроздик, Р. Бойко і А. Кавка; по 50 ц.: М. Олексів, Ів. Ткач, і Ів. Занько. Разом $16.00. Вислано на руки о. Теодозія Кудрика, пароха в Рогатині, $15,00, а $1.05 оплата і почта.

Севільський цирульник.

При облозі Севілї (місто в Еспанії) Наполеон загрозив губернаторові міста, що обгоїлить ціле місто до трох днів, коли воно не піддасться добровільно.

— Сір, того не зробиш! — відповів спокійно губернатор.

— Чому би ні?

— Чейже не схочеш до титулу цісаря Французів, короля Італії, протектора Рейнського союза — додати титулу „Севільського Цирульника" („Севільський цирульник" знана опера Росінія).

Надворний поет французького короля Людвика Филипа, Вату, затруївся на обіді в короля і умер. Хтось сказав про це письменникові Діма:

— Всі розхорувалися, весь двір, князі, княжни...

— А помер лише Вату?

Тільки Вату.

— А то підхлібник!

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Отсим повідомляється всіх правно голосуючих членів греко-католицької Церкви св. Володимира в Scranton, Pa., що

ПАРОХІЯЛЬНИЙ

РІЧНИЙ МІТІНҐ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 30. ГРУДНЯ 1928

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ,
428 SEVENTH ST., SCRANTON, PA.
в годині 1-шій пополудни.

Будеться вибирати урядників на рік 1929. Повинні зійтись всі парохіяне.

ЗА УРЯД ПАРОХІЯЛЬНИЙ:
Йосиф Короташ, предс.
Максим Глух, кас.
291,7,02 Іван Чупрун, сєкр.

ПОЗІР! ЧЕСТЕР, ПА.! ПОЗІР!

В НЕДІЛЮ, 23. ГРУДНЯ 1928

в годині 1-ій пополудни
В ЛЬОКАЛІ УКР. НАР. ШКОЛИ

— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ

РІЧНІ ЗБОРИ

на яких старий уряд буде здавати свої звіти. Рівнож на цих зборах будесь вибирати новий уряд й Комітет до будови Народного Дому із повибираних товариствами репрезентатів.

На цих же зборах громади уконституеться Шкільний Комітет, який протягом 1929 року буде піклуватися Рідною Школою. 296-7

Всі на річні збори, бо на них рішатись буде доля честерської громади.

В. Стеців, голова
В. Стецула, секретар
Т. Сорока, касієр

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й. ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ШКОЛА
при 14. улиці в Ню Йорку, Н. Й.

— уладжує —

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКІ

ВЕЧЕРНИЦІ

в галі
УКР. ПРАВОСЛ. ЦЕРКВИ,
334 Е. 14 ул.,

В НЕДІЛЮ, 23. ГРУДНЯ 1928

в 7. годині вечером.

Шкільні діти відспівають кільканацять пісень і відіграють театральне представленнє п. з. „ГОСТИНА СВ. МИКОЛАЯ".

Вступ для дорослих 50 центів; для шкільних дітей, котрі прийдуть з родичами, — безплатно.

Всі присутні на галі діти дістануть відповідні дарунки. 296-7

УВАГА! — ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ СВ. ВОЛОДИМИРА

— відограється —

ПРЕДСТАВЛЕННЄ

ДОБРІ ДІТИ

сценічний образ в 3-ох діях.

При кінці представлення О. Миколай роздасть дарунки добрим дітям.

Дохід з представлення на церков.

В НЕДІЛЮ, 23. ГРУДНЯ 1928

В ГАЛІ ЦЕРКОВНІЙ,
ПРИ SOUTH ST., ELIZABETH, N. J.
Початок в год. 7-ій вечером.
Вступ для старших 25 центів, а для дітей 10 центів.
Всіх сердечно запрашає

297 Комітет.

НОВИНА! ПЕРШИЙ РАЗ В АМЕРИЦІ! НОВИНА!

УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМОВА ДРАМА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

ТАРАС БУЛЬБА

Історична драма із запорожського життя

В драмі беруть участь поверх 6,000 осіб.

ВИСТАВИ ВІДБУВАЮТЬСЯ В СЛІДУЮЧИХ МІСЦЕВОСТЯХ:

MINERSVILLE, PA.
В НЕДІЛЮ, 23. ГРУДНЯ, 1928
(Sunday, December 23, 1928)
В MINERSVILLE OPERA HOUSE.
Перша вистава в годині 4-ій попол., друга вистава в год. 6-ій вечером.

FALL RIVER, MASS.
В НЕДІЛЮ, 30. ГРУДНЯ, 1928
(Sunday December 30, 1928)
В ANAWAN HALL, 403 Anawan St.
Перша і друга вистава в годині 6.30 і 8.30 вечером.

WATERVLIET, N. Y.
У ВТОРОК, 15-го СІЧНЯ 1929
(TUESDAY, JANUARY 15, 1929)
В GRAND TEATRE,
25th Street and 3rd Avenue,
Перша вистава в годині 7-ій вечером, друга вистава в годині 9-ій вечером.

BUFFALO, N. Y.
В СУБОТУ І В НЕДІЛЮ, 19. і 20. СІЧНЯ 1929
В ҐАЛІ У. К. ЦЕРКВИ СВ. О. НИКОЛАЯ, 308 Filmore Av.
Вистава в суботу в годині 7-ій вечером, в неділю перша вистава в годині 4-ій попол., друга в годині 7-ій вечером.

ВИСТАВИ В CLEVELAND І AKRON, OHIO
відбудуться при кінці місяця СІЧНЯ і на початку ЛЮТОГО 1929 року. Точніщі дати і місця оголоситься пізніше.

ПЕРШИЙ РАЗ В АМЕРИЦІ МОЖНА БУДЕ БАЧИТИ ФІЛЬМОВУ ДРАМУ ПІД ЗАГОЛОВКОМ „ТАРАС БУЛЬБА", сфільмована після повісти тої самої назви, славного письменника Миколи Гоголя.

Вистави влаштовуємо на спілку з місцевими громадами. Чистий дохід іде пів-на-пів. Свою половину громада може призначити на яку будь народню ціль.

Просимо писати за інформаціями на слідуючу адресу:
JACENTY & PANKIW, 586 GROVE STREET, IRVINGTON, N. J.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ
КОЛУМБІЯ
Columbia

КОЛЯДИ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ

12 цал. $1.25.
- F7000 Бог предвічний, часть I і II.
- F70003 Отче наш / Вірую.
- F70011 Вертеп, часть I і II.
- F70013 Слава во Вишних / Рождество Христове.

10 цал. 75 ц.
- E4043 Бог предвічний / Христос родився.
- E7307 Нова радість стала / Небо і земля.
- E7308 Радуйтеся усі люди / В яслах лежить.
- E7259 Вселенная веселися / Ірод цар.
- F27015 На небі зірка / Всі разом співайте.
- F27068 Бог натуру / В Вифлеємі.
- F27069 Ой там на Йордані / Щедрий Вечір нині.
- F27110 Рождество Твое / Боже наш, Йордан.
- F27155 Дивная новина / Херувими свят.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР.
- F27138 Реве та стогне / Закувала та сива зазуля.
- F27137 Вечерний дзвін / Чарочко моя
- F27126 Ой у полі нивка, / Ой у лузі.
- F27125 Верховино / Де Дніпро наш.

СОЛЬОВІ ПІСНІ.
- F27157 Темна нічка / Ой зацвила калинонька.
- F27153 Ой не стелися хрещатий барвінку / Журо моя, журо.
- F27151 Гій гук, мати, гук / Розлилися круті беріжечки.
- F27147 Помарніла наша доля / О, не забудь.
- F27144 Зажурився чоловік / І шумить і гуде.
- F27141 Ой щось дуже загулявся / Тепер я Турок, не козак.
- F27135 Думка про Морозенка / Віє вітер.
- F27133 Ой летіли білі гуси / Ой де ти ідеш.
- F27132 Вівці моїш вівці / Через сад виноград.
- F27120 Гуляв чумак на риночку / Про дяка.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ Е. ЖУКОВСЬКОГО І ОРХЕСТРИ П. ГУМЕНЮКА.

10 цал. 75 ц.
- F27159 Вечерниці, часть I і II.
- F27156 Брехня / На фармі.
- F27154 Спросини, часть I і II.
- F27152 Алилуя, я бом / Стація „Зімна Вода".
- F27149 Вдовиця / Старий як малий.
- F27146 Жінка в небі, часть I і II.
- F27143 Кума з міста ішла / Танець мого кума.
- F27142 Ват ду ю сей / Допитався.
- F27140 Поправини в Америці, ч. I і II
- F27139 Відьма, часть I і II.
- F27136 Свекруха / Кум до куми.
- F27134 Слабість / Такий то штоф!
- F27131 Заручини в Америці, ч. I і II.
- F27124 Шпорт американський / Історія з пирогами.

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦІ.
- F27106 Ой дівчино, дівчинонько / Коло гаю походжаю.
- F27123 Аркан гуцульський / Кучирява Катерина.
- F27145 Трибулянка / Чабарашка.
- F27161 Одехівська полька / Обертана з молодом.
- F27148 Посмітюха тропак / Жидівочка на селі.

12 цал. $1.25.
- F70012 Лемковське весілля, ч. I і II.
- F70010 Заповіт Т. Шевченка / Уря у бій і Хто за нами.
- F70009 Укр. весілля в Америці, часть I і II.
- F70008 Ярмарок в Бродах, ч. I і II.
- F70007 Укр. Баль в Америці, ч. I і II.
- F70006 Парубки в коршмі, ч. I і II.
- F70005 Празник часть I і II.
- F70004 Христини, часть I і II.
- F70002 Українське Весілля, ч. I і II.

Маємо на складі великий вибір радія, ґрамофони, репродусері (головки до ґрамофонів), ріжні рекорди і инші музичні інструменти. Все продаємо по умиркованій ціні. Продаємо за готівку і даємо на легкі сплати. 285—

Ґарантуємо за добру і совісну обслугу. Приходіть або пишіть до:

Holowaty's Music Supply
703 FAIRMOUNT EVENUE, PHILADELPHIA, PA.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ ГОСПОДИНІ ДОМУ,
може мати одну дитину, у віці від 35 до 40 літ. Прошу голоситися до:
ANDREW SENIW,
P. O. Box 59, Thomaston, Conn. 294-9

ПРОДАЮ чистий пчільний МІД гуртом або подрібно. Ціни умірковані. Голоситись до: 196-8
PASICZNYK, c/o „SVOBODA".

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого кревного Костя Грицай з села Черемошна, пов. Золочів, Гал., котрий вже довгий час перебуває в Америці. Дорогий Костю, справа дуже важна і мусить бути полагоджена. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголоситися до: 296-7
MAKSYM HAPKEWICZ,
117 Neipsic St., Glastonbury, Conn.

ДО ВИНАЙМУ 4 КІМНАТИ,
парове огріванне, горяча вода, ванна, електрика, білі синки. Рент в зимі $30, літною порою $25. Голоситися під число: 296-9
287 AVE. C, NEW YORK CITY.

ПОЗІР! ШТОРНИКИ! ПОЗІР!
Щотільки отрималисьмо з краю
БРИНДЗЮ
Ціна 5 кільо $5.25; до шторів 20% опусту.
При замовленню треба посилати $2 завдаток, або цілу суму. 279—
GEO. MYCHUDA
1525 Newport Ave., Northampton, Pa.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!
Для тих, котрі інтересуються Свободою для людей, дістануть в нас книжки: СВОБОДА, ВИЗВОЛЕННЯ, ПЕВНИЙ ДОБРОБУТ І ЦАРСТВО, ЯКОГО ВСІ БАЖАЮТЬ. З них довідаєтеся, хто може скинути той тягар з народу, під яким нарід стогне довгий час.
Просимо гроші слати разом зі замовленнем, а ми вам вишлемо 9 книжок за 1 доляра і 30 центів. 297
Адрес:
S. WASYLEWICH,
P. O. Box 249, Essex St., Boston, Mass.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ на 1929 р. 5 найновіших стінних календарів з святами на кождий день за $1. Оден календар 30 ц.
Ілюстрований каталоґ висилається на бажання. KULYNITCH Ptg. CO., 418 E. 9th St., NEW YORK, N. Y.

ВСІ ЗНАЮТЬ,
ЩО НА СВЯТА
ЧИ ПО СВЯТАХ,
У ПІСТ ЧИ МЯСНИЦІ,
ДЛЯ ВСІХ, БЕЗ РІЖНИЦІ,
УКРАЇНСЬКИЙ БАЗАР
все доставить всі Українські Рекорди, що дотепер вийшли, рівнож руські і польські, Звійки на пяно, Взірці до вишивання, нитки і канви, святочні картки і листи, стінні календарі.
Пишіть по каталоґ або приходіть до: 291—
UKRAINIAN BAZAR,
47 BEACON ST., NEWARK, N. J.

ЛЕМКІВСЬКІ КРАСУНІ, ЩО СПІВАЛИ НА РЕКОРДИ.
НОВІ ЛЕМКІВСЬКІ-УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ
OKEH-ODEON

- 15570 (Думка про старий край, (Любовниця Петра.
- 15571 (Бучацька коломийка, (Ануся, полька.
- 15087 (Лемківське весілля, Ч. 3—4. (Шкимба.
- 31001 (Отче наш, (Блажен муж, хор.
- 15081 (Гора, гора Буковина, (Чие то полечко.
- 15083 (Ой верше мій, верше, (За горами, за лісами.
- 15584 (Карпато-руський вальс, (Пива-вина, полька.
- 15085 (Весела, польак, (Кунковянка, полька.
- 15081 (Пой, ласточка, пой, (Вернись в Соренто.
- 15080 (Козачя Песня, (Двенадцать розбойников.
- 15079 (Лимковское весіля, ч. 1 і 2 (Ст. Шкимба, муз. П. Дудри.

Хто бере від нас лемківські рекорди, даємо слова даром.

НОВІ РЕКОРДИ ОКЕЙ КОМПАНІЇ,
відспівані І. Давиденком і В. Барчанівною. Всі рекорди по 75 цнт.

- 15569 (Сміх. — І. Давиденко, тенор. (Наша коломийка. — Музика (з Дністра.
- 15568 (Вкраїно мати, кат сконав, хор (Який то вітер шумно грає, хор.
- 15567 (Український танець (шумка). (Дідова полька, муз. з Дністра
- 15566 (Не журись, полька, (На горах Манджурії, вальс, (Л. Субота, гармонія.
- 15565 (Колись, дівчино мила, пісня. (Ірчик, пісня — Ст. Боднарчук.
- 15564 (Чудасія, (Човник.
- 15562 (Козак відізджає, (З Америки до краю.
- 15558 (Галичанка, (Ой піду.
- 15555 (Сміло, брати, (Ой зза гори чорна хмара.
- 15556 (Шкільне кохання, (Дуб на дуба похилився.
- 15554 (В краю та в Америці, (Любов. — І. Давиденко, тенор.
- 15552 (Тай орав мужик, (Який чорт мені надав.
- 15546 (Кохання, дует: Д. Стеценко і (І. Давиденко. (Дві жінки, гумористична пісня.
- 15542 (Гей, видно село, (О, Україно. М. Зазуляк, баритон.
- 15541 (Колиб мені, Господи, (Карі очи. — Марія Машир.
- 15537 (Ой, не спиться, не лежиться, (Ой, гиля білі гуси. М. Зазуляк.
- 15533 (Тропак, (Червона Калина.
- 15532 (Зелена рута, жовтий цвіт, (Пропала надія. Мих. Зазуляк.
- 15535 (Ой я собі козак лепкий, козак. (А я тое дівча люблю, коломийка Гуцулка.
- 15534 (Ой чомуж ти не такий, козак, (Як зачую коломийку, коломийка.
- 15544 Українська коломийка, (На зеленій траві, полька — Л. Субота.

Висилаємо рекорди до Галичини. Самі оплачуємо пересилку, що на половину. Хто має богато старих рекордів, а хотівби вимінятн, хай пише до нас по інформації.

Маємо голки до рекордів, що грають два рази голосніше. Ціна 15 цнт.

Отворено в нас кождого дня і в неділі до 10. вечером. Хто приїздить до Ню Йорку, просимо вступити до нас. В нас все повно людей в сторони краян найдеться.

За всіми рекордами, рольками і голками пишіть: 214-

SURMA BOOK & MUSIC STORE,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.
між 6. & 7. улицею.
Отворено від 9. рано до 10. вечером.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ
-:- на 1929 рік -:-

Число
- 35. Засвистали козаченьки.
- 46. Дівчина в українськім строю.
- 86. Їхав козак за Дунай.
- 100. Чабан пасе вівці.
- 331. Хлопець і дівчина на В. Укр.
- 11812. Українське весілля.
- 10838. Скажи мені правду.
- 65404. Козак коня наповає.
- 30. Троє дітей на гойданці.
- 31. Дівчина вчить пса читати.
- 32. Цап везе двоє дітей.
- 39. Ангел з дитиною.
- 44. Хлопець і дівчина ідуть конем.
- 52. Троє дітей на човні.
- 53. Дівчина бавиться з котиками.
- 54. Артистка з голубами.
- 55. Дівчина з хлопцем за селом.
- 58. Дівчина чекає на боат.
- 60. Дві дівчини збирають цвіти.
- 63. Дівчина з кошиком рожів.
- 64. Півгола танцюристка.
- 65. Дівчина читає листа.
- 67. Дівчина читає книжку.
- 69. Пес везе дівчину.
- 70. Троє дітей коло хати.
- 104. Діти в гаю з котиком.
- 129. Линдберг з літаком.
- 130. Дівчина з американ. прапором.
- 131. Стрілець полює оленів.
- 317. Красавиця з голубом за столом.
- 327. Хлопець і дівчина з голубами.
- 328. Хлопець грає, дівчина гуляє.
- 1212. Дівчина красавиця гола.
- 1227. Дівчина в бетінг суті.
- 1228. Дівчина з букетом цвітів.
- 6165. Півгола дівчина.

Число
- 9516. Дівчина при задумі.
- 9787. Дівчина в пелчій буді.
- 9879. Красавиця з квіткою в руці.
- 10456. Дівчина несе 2 кошики цвітів.
- 10840. Дівчина з голубом на руці.
- 10880. Дві дівчині їдуть човном.
- 11554. Дівчина з віночку і з рожею.
- 11658. Дівчина говорить з телефон.
- 11788. Дівчина між голубами.
- 11789. Дві дівчині грають на гітарі.
- 65105. Діти в гросерни.
- 65411. Дівчина при задумі з рожами.
- 65479. Дівчина кормить голубів.
- 65481. Дівчина з вінком рож на голові
- 65740. Дівчина цілує голуба.
- 65742. Голуб летить до дівч. з листом.
- 65746. Гола дівчина на софі.
- 65898. Хлопець бавиться з котиками.
- 65902. Хлопець і дівчина їдуть автом.
- 65908. Дві дівчині несуть листа.
- 65918 Ангел охороняє дівчину.
- 65922. Дівчина між голубами.
- 65924. Дівчина годує птицю.
- 20. Польське весілля.
- 21. Польський Орел.
- 47. Стародавні польські вояки.
- 49. Юзеф Пілсудський.
- 62. Польська кавалерія.
- 128. Пілсудський з жоною на конях.
- 132. Дівчина репрезентує Польщу.
- 1224. Дівчина з польським прапором.

УВАГА: При замовленню треба подати, який календаріюм має бути присланий: український, польський, чи англійський. А також подати число календаря і скількість.

Ціна одного календаря з пересилкою 30 центів; 4 календарі за $1.00; 25 календарів за $4.50. Шторникам, книгарням і агентам гуртова ціна. Замовлення присилати на адресу:

BELL BOOK & CALENDAR CO.
130 East 7th Street New York, N. Y.

DR. A. W. FINA
УКРАЇНЕЦЬ.
Коли маєте які долегливости вашого здоровля, то не терпіть. Тут є нагода привернути ваше здоровля як було поперед. Помагаю без медицини як найскорше і найліпше. Прийдіть і переконайтеся. 297—
ОФІСОВІ ГОДИНИ: від 10 до 12; від 2 до 4 і від 6 до 8; внеділі від 2 до 5. ОБСЛУГА ЧЕСНА. ПОРАДА ДАРОМ ДЛЯ МУЖЧИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ.
1305 CARSON STREET,
PITTSBURGH, PA.

ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ
Виробляємо і спроваджуємо ріжні першої кляси ручно роблені Італійські Гармонії, найліпші у світі. Десять літ ґарантії. Наші ціни є низші від всіх інших. Безплатні інструкції для купуючих. Пишіть по даровий катальоґ.
RUATTA SERENELLI CO.,
1014 Blue Island Ave., Dept. 46,
CHICAGO, ILL.

Є КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

УКРАЇНСЬКЕ ЛІТЕРАТУРНЕ БЮРО
В НЮ ЙОРКУ

ВИГОТОВЛЯЄ ВСЯКІ ЛІТЕРАТУРНІ ПРАЦІ ДЛЯ ПРАКТИЧНОГО ВЖИТКУ,

як відчити, реферати, святичні промови, вступні і принагідні слова;
укладає меморіяли, відозви, політичні телеграми;
робить переклади на ріжні мови;
укладає часописні статті, дописі, рецензії;
помагає складати програми народних обходів, концертів, вечерниць;
вишукує літературні твори, книжки, декляманції, вірші, музичні ноти, партитури, виконує аранжовання пісень і муз. матеріялів до театральних вистав;
посередничить у вишукуванню артистичних та инших умових сил для святочних національних обходів;
посилає кореспондентів для оцінки народних свят;
дає вказівки при вишукуванню средств для образовання; загалом дає поміч у всяких питаннях, звязаних з духовим життям.

Ціни умірковані; дискреція запевнена.

Орудки виконуеться совісно і фахово.

ПРОВІД ЛІТЕРАТУРНОГО БЮРА ОБНЯВ
Д-Р СЕМЕН ДЕМИДЧУК.

Бюро заложене для заповнення недостач в громадськім життю української іміґрації в Америці.

Адреса Українського Літературного Бюра:

UKRAINIAN LITERARY BUREAU,
30 East 7th Street, New York, N. Y.
SECOND FLOOR. 279—

School nurse says all girls should know this

TALKING to a roomful of high school girls on personal hygiene, an experienced district nurse said: "One of the basic rules of health for girls is to keep the system functioning naturally at all times. Normal exercise and diet habits should be encouraged. But when necessary there's no harm in taking nujol, since it works mechanically and can't disturb the normal functions of any organ of the body. Particularly with girls, there are times when nujol should always be taken. Take a spoonful every night for a few days. It's a thoroughly safe and harmless method. It won't cause distress or gas pains or griping."
Nujol is different from any other substance. It contains no drugs or medicine. It can be taken safely no matter how you are feeling because it is so pure and harmless, and works so easily. Every woman should keep a bottle on hand. Every druggist has this remarkable substance. Get the genuine.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET.
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

Mr. I. Knowitt — She had a good reason for not taking Ippy's advice! — By Thornton Fisher

MADAME YOU OUGHT TO SPANK THAT CHILD!
I CERTAINLY WILL NOT!
I KNOW WHAT THAT BOY NEEDS — I'VE RAISED A FEW MYSELF AND—
I SHAN'T TOUCH THE CHILD!
THAT'S JUST IT — MOST PEOPLE DON'T KNOW HOW TO HANDLE CHILDREN — YOU OUGHT TO SLAP THAT CHILD AND SHUT HIM UP!
HM! IT ISN'T MINE!

До Америки

СПРОВАДЖУЄМО сейчас жінок, мужів і дітий навіть до тих, ЩО НЕ МАЮТЬ ГОРОЖАНСЬКИХ ПАПЕРІВ.
ДОЛЯРИ посилаємо по знижені ціні ПОСПІШНО І ТЕЛЕҐРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.
АТЕСТАЦІЯ нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЙОВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, паспорти та перміти.
Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжні БИЗНЕСИ по дуже приступних цінах.
ВИШУКУЄМО назви кораблів і день приїзду до Америки.
Голосіться у всіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну услугу. 137—

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET, (між 1-ою і Евню А), NEW YORK, N. Y.